

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. november 28.

Csütörtök.

XX. évfolyam 94. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna
Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési
pénzek ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petíciórét, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyiltterek díja előre fizetendő.

A Kossuth-párt felirata.

Különösen plasztikusan van kidolgozva Széll Kálmán hétfői beszédében a szabadelvűség felfogása Magyarország souverainitási jogaira vonatkozólag, és ezzel meg van világítva az a forszírozott támadási mód, melyben a függetlenségi párt két töredéke tetszeleg a 67-es alappal szemben. Hogy mily mély forrásból zokognak fel a sirámok azért, hogy Magyarország nem üz önálló külpolitikát, hogy nincs külön hadserege, hogy az 1723. törvényben írt „indivisibilis et inseparabilis possessio” nem gyakoroltatik az erők teljes megosztása, az osztrák-magyar monarchia két államának teljes különválása által, könnyen megítélhetjük, ha meggondoljuk, hogy a két állam semmiféle agresszív, hanem csak a létező birtokállományok megőrzését célzó politikát követ. Ha már most ez a politika azonos és közös, miért ne képviselhetnék azt, miután ezzel a két állam egyikének sem gyöngítetnek vagy homályosítottak el fenségjogai, közös szervek, kivált mikor ez által mind a két államra nézve lényegesen csökkennek e képviselet terhei? Ugyanez áll aztán a közös hadseregre is, mely a két állam mindegyikének a nagyhatalmi állás erejét és befolyását nyújtja; és ha rabulisztikus betűjogászkodásba akarnánk elmélyedni, melylyel oly gyakran akarunk hiába hozzáférni a szabadelvű felfogáshoz, akkor a törvény ama helyének értelmezésében, hogy Ő felségének fenn van tartva a főparancs a hadsereg fölött, arra a következtetésre juthatnánk, hogy ez a főparancs — Magyarország királyának kezében van. De bizonynyal ezáltal ama kifogások egy némelyikének komikumára még tromfot is adni, elég, ha azt a tagadhatatlan tényt konstatáljuk, hogy Magyarország a földrajzi helyzete, történelmi fejlődése, és a fennálló nemzetközi és gazdasági viszonyok által leginkább igazolt módon, mely ezenfelül nemzeti érzelmét sem károsítja a legkevésbé sem, üzi külpolitikáját, ápolja külső vonatkozásait.

A másik elválasztó mozzanat, melyben az ellenzék e része létjogát látja, a külön vámterület tantétele, a vámsorompók fel-

állításának czélzata. Midőn Széll Kálmán e tárgyat oly világosan s oly szigorúan tárgyalatosan fejtegette, még a közjogi ellenzék is kénytelen volt a zajos tetszés nyilvánításokat erősíteni, melyeket a szabadelvűpárt nyújtott át a lelkesítő vezérnek. Kitűnt ugyanis, hogy a döntésre nézve, vajon közös vagy külön vámterület legyen-e? a szabadelvűpártot nem vezetik elvi okok, hogy itt csak a czélszerűség, csak Magyarország jólétének fejlesztése mértékadó. Mind a két állapotnak meg vannak reánk nézve a hátrányai és előnyei. A kompenzáció nyereség és veszteség közt megvan, ha közös vámterületen megkapjuk minden irányban való gazdasági fejlődésünk lehetőségét. Ekkor természetesen czélszerűtlen lenne Ausztriától vám- és kereskedelmi politikailag külön válni. De ha ez a lehetőség nincs adva, akkor határozottan a külön gazdasági terület előnyei után nyulunk; és annál határozottabban, mert a kezdetben elkerülhetetlenül bekövetkező károkkal megfelelő rendszabályok által alkalmasint hamarosan megbirkózunk. Ausztriában azonban másképp áll a dolog: nyers terményeink számára mi mindig találunk fogyasztót, — ha iparunk emelkedik, annál inkább, — de Ausztria ipara halálosan van találva, ha a magyar fogyasztási területet elvonják tőle. A különválás felesleges bajait tehát szívesen elkerüljük, a ránk tukmált, szükséges bajoknak alávetjük magunkat, gyorsan és elszántan, hogy annál hamarabb legyőzzük őket.

Hogy az ellenzék itt megfedekezett az ellenzékéről, természetes, és ha következetes akarna lenni, ezt a részt egyszerűen törölnie kellene fölíratából. Ily önlecczáfolást persze nem kívánhatunk, miután az a fölírat úgy is csak az emlékezet kincsei közé kerül, nem pedig illetékes helyre. Beérhetjük tehát bizonyos belső hatással, mely e pártnál és hiveinél nem maradhat el. De kifelé is hatalmas volt Széll beszédének hatása. Okunk van feltenni, hogy az osztrák pártok, melyek Széll Kálmán őszinte, következetes és erélyes lényét már alaposan megismerték, a beszéd erezésének nyomása alatt szedték magukat össze a birodalmi gyű-

lés munkaképességének gyors helyreállítására. Tehát Ausztriában is értik már némileg, hogy hova kell a parlamenti destrukciónak vezetni; nálunk pedig tudja az egész nemzet, mily biztos keretben van Széll Kálmán vezetése alatt jóléte és boldogulása.

Az állami költségvetést 1902-re folyó hó 23-án nagy beszéd kíséretében nyújtotta be a képviselőházhoz Lukács miniszter. A rendes kiadások: 992,204,074 koronával, a rendes bevételek: 1,035,800,603 koronával van előirányozva, vagyis a rendes kezelésnél 43,596,534 korona felesleg mutatkozik. Ellenben a rendkívüli kezelésnél 94,545,009 korona átmeneti és beruházási kiadással 51,069,410 korona rendkívüli bevétel áll szemben s így itt 43,475,599 korona hiány mutatkozik. Együttvéve a rendes és rendkívüli kezelést, 1,086,749,083 korona összes kiadással szemben 1,086,870,018 korona bevétel áll s így végeredményben 120,935 korona fölösleg mutatkozik, mely fölösleg 85,055 koronával nagyobb az 1901-ik évi, 35,880 korona fölösleghöz.

A tisztviselők fizetésrendezése. Azzal kapcsolatban, hogy a kormány egyelőre a tisztviselők fizetésének rendezésére három millió koronát irányoz elő, erre a kérdésre nézve még a következőket jelentik: A fizetések teljes rendezését a kormány körülbelül nyolcz év alatt akarja keresztül vinni s erre összesen 25 millió koronát szán. A rendezésről szóló törvényt a jövő év elején beterjesztik. Az első összeget a csekélyebb fizetésű tisztviselők javadalmazására fordítják.

A székelységnek. A földmivelésügyi miniszter az 1902. évi költségvetésbe 38,000 koronát vett föl a székely földmivelő nép gazdasági fölségélyezésének czéljára. A minisztert a ruthének érdekében megkezdett mozgalom sikere indította arra, hogy egyelőre bár kisebb összeggel, de kísérletet tegyen a székely földmivelés föllendítésére.

Háromszék vármegye közgyűléséből.

Sepsi-Szent-György, nov. 24.

Vármegyénk törvényhatósága tegnap Potsa József, v. b. t. t., főispán vezetésével rendkívüli közgyűlést tartott.

Első tárgya az általános tisztújító közgyűlés idejének kitűzése volt. Dr. Török Andor karácsony előttre óhajtott, de a közgyűlés december 28-ikára tűzte ki a választásokat.

Intézkedés történt a megyei központi választmány megalakítása iránt, tudomásul vették Fejérváry miniszternek 50 éves katonai jubileumára küldött üdvözlétért kifejezett köszönetét.

Az igazoló választmány nevében Vajna Miklós főjegyző tett előterjesztést, ennek alapján pótigazolás és pótválasztás iránt intézkedett a közgyűlés.

Tudatni

kívánom a fogbajban szenvedő igen tisztelt közönséggel, hogy körutazásomból a mai napon visszatértem és újból rendelkezésére állok minden e szakba vágó munkálatoknak a legpontosabb és lecsó áron való elkészítésére.
Midőn ezt becses tudomására hozni bátor vagyok, eddigi szíves pártfogásáért köszönetem nyilvánítom s kérem, hogy azt részemre tovább is fentartani kegyeskedjék.

Tisztelettel:

TÓTH ANTAL, fogművész,
a szájpádlás nélküli fogak speciálistája.

A lötenyészési bizottság elnökévé a lemondott Seethal Ferencz helyébe Dr. Székely Györgyöt választották meg. Gábor Péter alispán özvegyének kérése nyugdíj felemelés iránt — a közigazgatási bíróság végzése folytán újból tárgyalatott, a nyugdíj azonban a régi maradt. A megyei gazdasági bizottság, a megyei szegények háza 1902. évi költségvetései; továbbá Körös község határozata az iskola államosítására nézve, Kovászna határozata fogyasztási adó elengedésére, Léczfalva kérése állami óvoda iránt helybenhagyattak; Dr. Könczei Gerő zágoni körorvos oklevele kihirdetett.

A szavazatszedő-bizottságok jelentései szerint megválasztottak központi választmányi tagoknak (1902—1904. évek): Bartha József, Béli Tivadar, dr. Bodor Tivadar, Benedek János, Bogdán Arthur, dr. Demeter Gyula, Imecs Ernő, Imecs János, Imreh Albert, dr. Künnle Tivadar, Mikes Ármin gróf, Nemes János gróf, Séra Tamás, Szentkereszt Béla báró, dr. Székely György, Szonda László, dr. Sinkovits Ottó, Tuzson János, Ujjvárossy József, Temesváry János, Vajna Dénes, Vajna István (ársv. ülnök), Vajna Miklós, Vén Mihály, Zathureczky Gyula és Vajna Domokos.

A közigazgatási bizottság tagjainak megválasztottak (1902—1903.) évekre: Dr. Bodor Tivadar, Bogdán Arthur, Nemes János gróf, Vajna István (márkosfalvi), Zathureczky Gyula.

TANÜGY.

— M. Székely János elnöki megnyitó beszéde a „Háromszék vármegyei Tanítótestület”-nek nov. 21. 22-én Sepsiszentgyörgyön tartott közgyűlésében. —

II.

Tisztelt Közgyűlés!

Ezek után előki megnyitom keretében legyen szabad egy fontos kérdéssel foglalkoznom.

Nevezetesen, egész bátran elmondhatni, nagy fontosságú eszme került közelebből felszínre, t. i., hogy az el. népiskola VI. osztályát minden tanköteles, tehát azok is végezzék, a kik felsőbb intézetbe mennek. Nem szabad ezen csak úgy végig siklani, könnyelműség volna csak úgy felületesen elbánni vele. Foglalkozott ezzel a debreczeni tanári kör is, és határozottan mellette foglalt állást, sőt, hogy az eszme fontosságát annál jobban kiemelte, az orsz. tanár-egyesület központi igazgatóságát arra kérte, hogy a jövő évi munkaprogrammába vegye fel e tárgyat. Az állásfoglalás megokolását nem ismerem; de hittem szerint a tanítótestületeknek is alig van idősebb és fontosabb megbeszélni valója, mint ez. Fajunk erősödésének, nemzetünk fenmaradásának, a demokratizmus diadalának, a közoktatásügy egységességének, és a népiskola fontossága elismerésének kérdése ez.

Az elemi népiskolánál magasabb fokú intézetek bármelyikébe való bejutásra törvény szerint je-

lenleg, mint alapképzettség az el. iskola IV. osztályának elvégzése szükséges, kivéve a felső népiskolát, a melybe való felvétel a VI. osztály elvégzéséhez van kötve. Tehát egyedüli. De a felső népiskolák nagy részét, sajnos, kinasztították az élők sorából.

A népiskola VI. osztályát ez idő szerint csak a szegényebb osztály gyermekei végzik. A vagyonosabbaké még azon esetben sem, ha tudományos pályára nem akarják nevelteni gyermekeiket. Még a kisebb gyermekek is az V., VI. osztályt a szegény iskolájának tekintik, a hová, ha csak szülei a felsőbb intézetek tandíját fizetni tudják, nem mennek; nem, ha szintén tanulását csak a mindennapi tankötelezettség bevezetéséig akarják is folytatni. Ez különösen ott van napi rendben, a hol felsőbb intézetek vannak. A fiukra is áll, de a leányokra hatványozottan igen. A IV. osztály egész éve alatt egymást biztatják, hogy a polg. isk.-ba, vagy a gymnasiumba menjenek. Mutatják, hogy nekik módjukban van a kiváltságos osztályhoz tartozni. Így szorítják falhoz a demokratizmus elveit.

Legyen kötelessége gazdagnak és szegénynek a népiskola VI. osztályát végezni, s ne legyen különbség gazdag és szegény között, legalább ebben ne ezt nem csak a demokratizmus, hanem a közoktatásügy egyöntetűsége, tehát az észszerűség is követeli.

Mindnyájan jól tudjuk, hogy a polgári fiú- és leány s a felsőbb leányiskolába, főreáliskolába és gymnasiumba a IV. osztályt végzett 10 éves tanulókat veszik fel. A ki szemét be nem hunyta, s csak valamennyire is megfigyelte, meggyőződhetett arról, hogy főleg városokban mily kicsinyek, testileg mily fejletlenek ama 10 éves gyermekek, a kik felsőbb intézetbe mennek, s hogy mekkorra feladat vár rájuk s a szellemi teher mily nagy súlyt rakják a felsőbb intézetek mindjárt kezdetben, az első évben vállaira. Az anyaghalmoz sokaságán kívül, főleg a módszerben, az eljárás mikéntjében rejlik a nagy nehézség kiváló része. A népiskola IV. osztályának elvégzéséig könyv nélkül vajmikeveset tanul a tanuló. Az el. iskolában együtt, benn a tanteremben, a tanító közvetlen részvételével dolgozzák fel a tanítás anyagát, úgy, hogy künn, odahaza igen-igen keveset, mondhatni semmit sem kell tanulni a gyermeknek.

A felsőbb intézetekben a tárgyat előadják, a tanárok — tisztelet a kivételeknek — magyarázataikkal nem mindig tudnak, s mert elemi iskolás rendszernek tartják, sokan nem is akarnak a kis 10—12 éves gyermek értelmi világába és gondolkozási körébe leszállani, s így a tanuló, a ki eddig könyv nélküli tanulásra nem volt rászoktatva, de mert a magyarázás is csak előadás, nem a gyermek értelmi felfogásához mért megértetés, kinlódik, az önértetesebb

jobb tanuló minden kis idejét felhasználva addig rágja, amíg valamennyire beemlézi, megtanulja, megemészt. Idegrendszere megfeszítésével küzd, a míg valamennyire belé jön, küzd a könyv nélkül való tanulás megszokásával, s a tenger-anyag feldolgozásával. A gyengébb tehetségű, vagy kevésbé szorgalmasok pedig kapják az előtelent. Fejletlen a test, kelően elő nem készítet az értelem, új a módszer és rendszer, mert hazánkban azt tartják helyesnek, hogy minden foku iskola tanítói és tanárai külön egy-együletekben beszéljék meg a módszert s a pedagógia-nak a gyakorlatban érvényesítendő elveit; átmenetre, kapcsolatra semmi szükség. Örvendtes kivétel képeznek a k.-vásárhelyi különféle foku intézetek tanárai és tanítói, kik „Kézdivásárhelyi Pedagógiai Társaság” ez. alatt egyesültek. Így indítjuk utra ama 10 éves gyermeket, a ki 18 éves korában érettségi vizsgálatot tesz, megtámadott idegrendszerrel, vónán, s ki nem forrott észszel. Aztán látjuk, halljuk, és olvassuk, hogy ennyi meg ennyi % bukott el, ennyi meg ennyi ájult el, s ennyi meg ennyi lelt öngyilkos. Ha a mai ifjúság testi fejlettségét csak az 50 év előttiével is összehasonlítjuk, bámulva kell látnunk és sajnálattal tapasztalnunk, hogy mennyire esenevőszedünk; egy-egy szép, magas termetű, kifejtett testű ifjút csak ritkán láthatni. A kor átkos szelleme: gyorsan, gyorsan élni s a testet s vele az életet hamar megörlelni Mire jó ez? Milyen más lenne, ha a felsőbb intézetekbe való felvételre alapképzettségül a VI. osztály elvégzését követelnék! Lássuk csak.

A népiskola V. és VI. osztályában már a történelem, földrajz, term. rajz, természettan, alkotmánytan, előkerülnek, ezeket már a kellő feldolgozás, elmagyarázás és megértetés után a legtöbb el. iskolában kézi könyvből tanulják a tanulók. Deugrás nincs, az eddigi rendszer nem változik, a fokozatosság meg van tartva; a tanuló tehát, úgy szólva, észrevétlenül megy bele az új munkakörbe. A tulságos sok és sokféle anyag sulya alatt nem roskad le a tanuló, fejlődik testben és értelemben. Ez volna az az alap, melyre a középiskolák aggodalom nélkül építhetnék a közép foku ismeretek biztos épületét. Bizony még az én gyermekkoromban is 10 éves korban nem mentek a tanulók a középiskolába! De a testi fejlettség nem is olyan volt, mint a mai korban. A ki szavaimban kételkedik, nézzon végig egy sorozást, s tapasztalni fogja, hogy a tanuló ifjúságnak a fejlettség miatt mily kevés %-ka alkalmas a besorozásra. Pedig egészség, értelem, erkölcs és vagyonsodás együttesen alapja a nemzet fenmaradásának.

Jól tudom én azt, hogy mily nagy nehézségekbe ütköznék ez az ujtás. Nemesak közoktatás-ügyünk mai rendszerébe, hanem a népéletbe, a nép, a társadalom érdekébe, egy elfogadott s gyakorolt szokásba vágna bele. Lelki szemeimmel már látom

TÁRCZA.

Beteg az én szívem párja...

Kis angyalom mosolyára, de hiába vágyom,
Beteg az én szívem párja, ott fekszik az ágyon,
Puha tolltól mind hiába dagadoz a párna,
Selymes paplan melegétől nincs üdítő álma.

Fényes csillag ködbe borult, úgy virraszt az égen,
A zápor is téged sirat édes reménységen.
Egy szavadat, mosolyodat szívdobogva várom,
Úgy busulok ajtód előtt édes gerlepárom.

Ifj. Hermann Antal.

Tanulságok.

Irtá: Asbóth Viktor.

Ne vegyétek zokon, hogy oktatni akarok, hiszen hivatásom ez. S én akkor érzem magamat jól, hogy ha egy kemény igazságot sikerült ismét átültetni a ti szívetekbe. Hogy is mondja a nevelés tan? „Korral haladva neveljünk.”

No hát most is kikapok az élet forrtegeből egy ilyen sarkigazságot s azt hirdetem nektek: olvassátok a történelmet, mert annak tanul-

mányozása, az abba való bemélyedés megtanít majd titeket kimondott tételek hasznára és igazságára.

*

Minden ünnepség egy tanulság. A milyen tartalmu az, olyan igazságot tár elénk.

Lelkesít, tette kész fájó gondolatokat fakaszt, áldozatkészségre, hazafiságra, jótékonyosság gyakorlására ragadja lelkiünket. Oh, hogy örvendek én, mikor az ifjúság lelkesedését látom; hogy tágul a tudóm, a szívem, minden érzésem, ha a tette kész, alkotni vágyó ifjakat szemléltem.

Ez az élet. Tettben, munkában, jó cselekedetekben forogni, küzdeni, tenni mindenért a mi szép, a mi jó, a mi nemes. Ez az élet.

Erre tanít a történelem.

Azért a történelem az élet mestere.

Az ember, a teremtes remeke. A föld ura. Magas szellemi tehetsége mellett azonban a legnagyobb mértékben mutakozó gyalolóságnak, tévedésnek van alávetve. Nagyon kevés azoknak száma, kik velük született gyalolóságuknál, gyengeségükkel fogva kisebb-nagyobb tévedéseket, botlásokat el ne követnének. Ilyen körülmények között el volna veszte az ember, ha nem volna egy őrzőangyala, mely intő génszéként védi őt a botlásoktól, tanítja a jót és helyest követni, a roszt és helytelent utálni, megvetni és kerülni. Attól irtózni és elfordulni.

Ez az emberiség közös kincse: a történelem, mely világító fátyla gyanánt szolgál az élet ködös, tekervényes útjain. A történelem egy

hatalmas könyv, melyben egy emberiség tettei vannak följegyezve: a jók követés, a hitványok kerülés okáért. A történelem egy virágoskert, melyben díszeskedő virágok: hazafiság, áldozatkészség, munkásság stb. kellemes illatukkal behintik utait; míg a gyom, a dudva, a gaz mint a hazaárulás, becselenség, munkátlanság undorral töltenek be. A történelem egy lombdus erdő, melynek dalos madarai éneklő szárnyasai, hasznos állatai vonzanak bennünket; pusztító vadai pedig félelemmel elriasztanak. A történelem egy világító kör, melyben az emberiség saját képét szüntelenül feltalálja...

Régi és a tapasztalás által szentesített közmondás az, mely szerint: „Hosszu az út, melyet elérni lehet parancsok által, mely megrövidül példák által.” Ennek igazságát főleg a história, a történelem igazolja. — Nincs olyan, a mi dennapi életben előfordulni szokott erőny vagy bűn, melyre ez megragadó példák ne szolgáltató. A lángoló hazaszeretet, a rendíthetetlen vitéség bámulatos példáj mellett, ott találjuk a haza iránt való hűtlenséget, honárulás és több más ilyfajta, kárhuzatos bűnök alakjait is. — A történelemmel öntudatosan foglalkozó ember lelke kétszeresen nemesből annak olvasása által. Megismeri nagynevű őseit, kik odaadó ragaszkodással csüggték e drága hazán és ha kellett, saját életük árán is megvédték annak szabadságát; látja, mily maradandó a valódi érdem.

Mindezek, mintegy ölkép gyanánt lebegnek szemei előtt; a dicső ősek, tettei varázsként hatnak

Szabó Jenő többek közreműködésével szerkesztett, szintén nagy tetszést aratott, nemkülömben az Ambrus Kálmán és társai által előadott humoros népdalegyveleg is.

— **Halálozás.** Vettük és részvétellel közöljük a következő gyászjelentést: „A nyírbátori minorita társház tagjai mélyen szomorodott szívvel tudatják, hogy feledhetetlen szeretett főnökük nagyon tisztelendő Tamás Endre Marcell minorita rendű áldozópap, érdemesült gym. tanár, házfőnök h. lelkész áldásos életének 62-ik. szerzetességének 39-ik, évében a halotti szentségeknélajátás felvétele után az Urban november hó 22-én este 3/4 10 órakor váratlanul elhunyt. A kedves halott földi maradványai a boldog feltámadás reményében f. hó 24-én d. u. 3 órakor helyezettnek örök nyugalomra. Az engesztelő sz. mise áldozat pedig f. hó 15-én d. e. 9 órakor fog a Mindenhatóknak bemutatni. Nyírbátor, 1901. november hó 23.” A boldogult több ízben működött Kézdivásárhelyen tanári és lelkési minőségben. Nyugodjék csendesen.

— **Lóheremag termelők figyelmébe.** A magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V. Alkotmány utca 31. szám) értesít, mikép, a vidékünkön megforduló lóheremag kereskedők a lóheremagot jóval a napi árakon alul vásárolják. Midőn a fenniek köz tudomásra hozom, egyben figyelmeztetem a gazdákat, hogy a fenn nevezett cég bármily mennyiségű lóheremagot a legmagasabb napi árak mellett megvásárol. Ajánlatos mintákat beküldeni, hogy legalább tájékozva legyenek a termelők termésük valódi értékéről. Háromszékvármegye gazdabizottsága nevében Seps-Szent-György, 1901. november hó 22-én. Potsa József, főispán elnök.

— **Pályafentartási fák.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir.

államvasutak szegedi üzletvezetősége 1902—1904. évi pályafentartási és építési faragott fa szükségletét 1901. december 3-án déli 12 óráig benyújtandó ajánlatok alapján biztosítja.

— **Eladó famagvak.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy folyó év őszén az erdőbirtokosok által gyűjtött és eladásra szánt erdei famagvakról a földmívelésügyi minisztérium kimutatást készített, mely hivatalos órák alatt kamáránknál is megtekinthető.

— **Élelmi cikkek.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. 22. honvéd gyalogezred 1902. évi élelmiszer szükségletét 1901. évi december 16-án délelőtti 9 órakor a sörház-féle laktanya 24. sz. helyiségében nyilvános árlejtésen biztosítja.

— **Villamvilágítási és távirtdai anyagok.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja, hogy a m. kir. államvasutak igazgatósága 1902—1904. évi villamvilágítási és távirtdai anyagszükségletét 1901. december 14-én déli 12 óráig benyújtandó ajánlatok alapján biztosítja.

VIDÉK

Léczfalva, 1901. november 19.

A kegyelet nemesíti a közéletet.

Méltán érdemlő hát említést egyes iskolai hatóságok és tanítók azon törekvése, hogy a nemzet értelmiségét átható ezen érzést miként igyekeznek a szellemileg kiskorú és érzésekben szegényebb nép-rétegbe és annak gyermekeibe átültetni.

Erzsébet napja volt ma.

Nekünk is volt egy Erzsébetünk: az 1898-ban alig tragikus véget ért királynénk. Szomorú emlék gyanánt tolul föl lelkünkben ma az, hogy ő csak

volt, és érezzük, hogy az idő a veszteség fájdalmát még nem tompította. Hogy a társadalmunk művelt osztályát átható érzés minden magyar szívben megfogjon és közérzéssé váljék, ez a nevelés feladata. Nemzeti gyászünneppé lesz nekünk ez a nap mindig. Midőn a jövő nemzedéket a gyászünneppé bevonjuk, a legmaradandóbb és hozzá legmértőbb emléket állítjuk felejthetetlen halottunknak, mert akkor a jóra, nemésre és háladatosságra nevelünk. A példa okáért legyen szabad megemlékeznem arról hogy Léczfalva község iskolája miként vett részt e mai napon a nemzeti gyászünneppben.

Megnyitotta az ünnepélyt a növendékeknek Kis Sándor ev. ref. kántor által hármioniumon kísért „Szárítsátok a keserves buokozta könyveket” kezdetű megható éneke.

Azután Hencze Imréné tanítónő olvasott föl egy költői lendületű emlékbeszédet, melyben főleg az anya hivatásában mutatta be a boldog emlékü királynét, mely minőségében egyetértést, békét szerzett az apa és gyermekei közt és azzal kivívta a nemzet soha meg nem szűnő háláját. Harmadik pontul egy VI. osztályu növendék szavalt a Balla Miklós. Erzsébet királyé című szép költeményét. Végül ismét a növendékek énekeltek Kocsis András tanító hármionium kísérete mellett a szív hűjait rezgésbe hozó gyászdalt.

Hiszem, hogy ez egyszerű ünnepélynek a mutatkozott pillanatnyi meghatottságon kívül maradt. több hatása is lesz, mert a hol a talaj a jó a nemes és háladatosság magvainak az elfogadására így készítették elő, ott áldás is várható. L. . .

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó lap tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

HIRDETÉSEK.

1287—1901. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1901. évi V. 710. számú végzése következtében Dr. Balogh Vándor ügyvéd által képviselt Kovács Sándor javára feltorjai Jancsó József ellon 362 K. s jár. erejéig 1901.

évi október hó 14-én fogannatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt 874 koronára becsült következő ingóságok u. m.: Pamufonalak fehér és színes, potkává, keményítő, kötő fonalak, kávé neműek, ecsetek, thea, édes és szeszitalok, bőrárak, szappanok kések és villák, kanalak, kefék mérlegek, nádseprűk, ekevasak, vasüst, bolti áru asztal, álmányok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kézdivásárhelyi kir. járásbíróság 1901. évi V. 710.

számu végzése folytán 362 K. tőkekövetelés, ennek 1901. évi május hó 15-ik napjától járó 5 % kamatai. 1/3 % váltó díj és eddig összesen 85 K, 88 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Feltorján a helyszínen, leendő eszköz-lésére 1901. évi november hó 12. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és

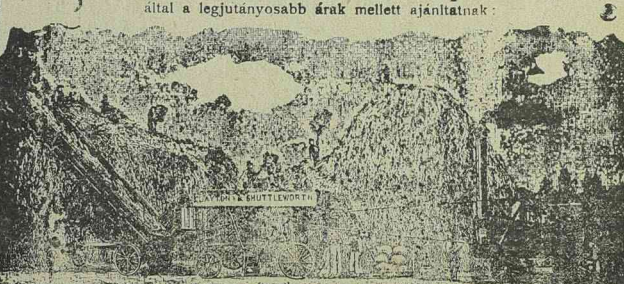
108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfogadják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, a jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kézdivásárhely, 1901. évi november hó 25-ik napján.

(175. 1—1.) Kakutsi Ádám,
kir. bírósági végrehajtó.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci körút 63. sz.
által a legújanyabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgép-készletek
továbbá járgány-cséplőgépek, lóheré-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák.

„Columbia-Drill”
legjobb sorvetőgépek, szecsavágók, repavágók, kukorleza-morzsolók, daráló, őrlő-malmok, egyetemes acél-ekék.

2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kint natta ingyen és bérmenten küldetnek.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép gyára.

A t. butorvevők
beesés figyelmébe van szerencsém ajánlani Kézdivásárhelyt az ev. ref. templommal átellenben nagy vásártékban felhalmozott

butor raktáramat,
a hol állandóan raktáron vannak: szalon-, ebédő- és hálószoba berendezések, ruha és étesszékények, szalon- és ebédő asztalok, ágyak, mosdó és éjjeli szekrények; továbbá: magas, félmagas, háttas és hálalt tükrök, nád, és préselt ületű hajlított székek, ablak carnások, stb., melyeket mind honi gyárakból szereztén be, azon helyzetben vagyok, hogy azokat olcsó árak mellett a legszebb kivitelben árusíthatom el.

Kitűnő tisztelettel:
Ifj. Jancsó Mózes,
butorraktáros.